

Posudek

rigorózní práce paní Mgr. Markéty Pražanové:

„Tlak na zkvalitnění výuky architektury a její postavení v rámci výtvarné výchovy na 2. stupni základních škol“

Je s podivem, že architektura, o které se vždy tvrdilo, že je královnou umění, ať již máme na mysli názory v antice nebo postavení architektury ve středověkých hutích, není v současnosti v takovém zájmu veřejnosti, jaký by si zasloužila. Specifičnost a nezastupitelnost architektury je v odborné i popularizační literatuře však akcentována i u diametrálně odlišných filosofických pojetí ve 20. století: souběžně ke konci jeho první poloviny uvádí M. Pevsner, že „...nic nás nemůže obklopit ve stejné míře jako architektura...“ (1943), stejně jako K. Honzík, že „...zdrojem architektury je život; k němu směřuje a pro něj je tvořena“ (1947).

Tyto obecné postuláty lze doplnit jen o úlohy architektury v utváření lidského prostředí a využití stále přítomných uměleckých vlastností jednak k estetickému obohacení, a jednak k souběhu intencionální a funkcionální výchovy.

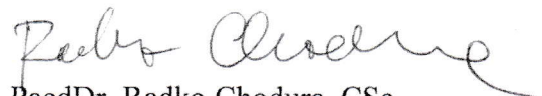
Zejména posledně zmiňovaných výchovných možností architektury je si vědoma Markéta Pražanová. Její pojetí architektury v doktorské práci je mnohem globálnější, než bychom podle ustálených stereotypů chtěli hledat nejen v předmětu výtvarná výchova, ale i v celkovém působení školy. Autorka hned na počátku práce správně uvádí, že pro šíří tématu se pokouší spíše jen „... naznačit postavení tohoto oboru ve společnosti...“ (úvod). Toto tvrzení je však příliš skromné, protože na dalších stránkách úctyhodně rozsáhlé práce (244 normostran a množství velmi podrobně zpracovaných příloh) řeší dále nejen „povinná“ východiska teoretická, ale zejména hypotézy zkoumané ve velmi podrobném průzkumu názorů na architekturu. Sympatické je, že autorka práce suverénně pracuje s odrazem nejnovější architektury a urbanistického prostředí, přestože hodnocení současného dění nemusí být vždy validní při další prověrce časem.

Podrobně se autorka touto oblastí architektury zabývá zejména v kapitole 2.2. – architektura v současné společnosti, kdy polemizuje s nejsoučasnějšími trendy v architektuře, ve velké většině z pramenů r. 2009-2011 (!). Tyto aktuální údaje nebývají v podobných pracích obvyklé a svědčí nejen o autorčině odvaze, ale i o dokonalém přehledu těchto tendencí ve vlastní praxi teoreticky architektury (zejména s. 15-22).

Rigorózní práce je i po formální stránce zpracována velmi dobře; vychází z průkazné literatury (celkem 158 uváděných titulů, z toho osm publikací vlastních !) a má pregnantně formulované závěry.

Práce přináší posun v edukaci architekturou a jednoznačně splňuje požadavky na tuto práci kladené. Práce přinesla řadu nových velmi zajímavých poznatků.

Rigorózní práci vřele doporučuji k obhajobě.

doc. PaedDr. Radko Chodura, CSc.
vedoucí katedry výtvarné výchovy PF JU

V Českých Budějovicích, 12.7. 2011